

Oponentura diplomové práce Bc Martina Peciny

Myslím, že nebudu přehánět, když napíšu, že Martin Pecina patří mezi nejlepší současné české knižní úpravce. Ve své mnohaleté praxi dokázal totiž elegantně spojit dvě velmi protichůdné tendence: citlivost vůči obsahu s osobitým výtvarným stylem. V Čechách je kvalitních designérů, jejichž styl je rozeznatelný aniž přebíjí obsah, poskrovnu. Vlastní styl totiž bývá často na překážku srozumitelnosti sdělení, někdy jde dokonce přímo proti němu (je to pak vůbec ještě grafický design?).

Martin grafický design chápe v první řadě jako službu, v případě knih tedy službu nakladateli, čtenáři i autorovi. A tomuto principu se plně podřizuje. Martin ve své tvorbě vychází ze staleté praxe knižních úpravců, ale nezůstává staromilsky věrný tradičním kánonům, naopak, osvědčené principy podrobuje zkouškám a tam, kde je to smysluplné hranice bourá. Zvláštní péči pak věnuje výběru písma a dokonalé typografické úpravě, kterou řeší i do těch nejmenších detailů, které stěží zaznamená i vycvičené oko kolegů z branže.

Další Martinovou předností je schopnost psát o typografii. Jeho zasvěcené, zábavné a ironické eseje publikuje tiskem i na svém blogu. A jelikož toho autor napsal už poměrně dost, myšlenka vytvořit knížku, která by v ucelené podobě prezentovala jeho pohled na knižní úpravu, byla nabíledni, ovšem s rizikem, že materiály psané pro různé typy čtenářů, nebudou vzájemně zcela kompatibilní. Dnes však držím výsledek jeho práce v ruce a musím konstatovat, že předčí má očekávání.

Jak Martin v úvodu upozorňuje, nenapsal učebnici, ale osobní pohled na problematiku knižní úpravy a knižního písma. Do určité míry se tak stává pokračovatelem odkazu Oldřicha Hlavsy, který taktéž na základě osobních zkušeností sestavil monumentální trilogii Typografia. Co se obsahu týče, lituji snad jen toho, že v některých kapitolách Martin trochu ztrácí nadhled a humor, jeho výklad je pak poněkud seriózní a chladný.

Pozornost si zaslouží i samotný objekt. Kniha má formát příjemný do ruky, papír – navíc v různých odstínech pro jednotlivé kapitoly – je velmi kvalitní, vazba je pečlivá. Grafická úprava je decentní, typografie je puntičkářsky propracovaná, jak je pro Martina typické. A tak jediný bod, ve kterém se s autorem asi neshodneme, je volba textového písma Lapture, přijde mi že na sebe poutá více pozornosti, než je třeba. Ale možná za to může jen mé profesionálně deformované vnímání textu, kdy se často soustředím právě na detaily písmové kresby.

I díky tomu, že se Martinu Pecinovi podařilo dotáhnout práci do podoby skutečné knihy, kterou si můžeme koupit na pultech českých knihkupectví, považuji ji za velmi významný příspěvek komunitě českých a slovenských typografů, designérů, pedagogů, redaktorů, korektorů, sazečů, kteří mohou v knize najít poučení a inspiraci. A proto diplomovou práci hodnotím stupněm A a doporučuji ji k obhajobě.

Mgr. Filip Blažek

Návrh klasifikace A – výborně

V(e) Praze dne 6. 6. 2011

.....
podpis vedoucího práce